

Lilleke, Luik ja Sinine Ingel tähistavad keskkonnahoidu

Keskonnaministeeriumi tellimisel valminud Säästva Eesti Instituudi uuringust selgus, et Eestis müüakse enim Põhjamaade Luige, Euroopa Liidu Lillekese ja Saksamaa Sinise Ingli ökomärgist kandvaid tooteid.

Luige, Lillekese ja Ingli puhul on tegu Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni (ISO) standardi I tüüpi märgistega, mida toodetele ja teenustele annavad erapooletud institutsioonid. (Eestis on EL-i lillemärgise väljastamine Keskonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse pädevuses.)

“ISO I tüüpi märgised kuuluvad usaldusväärseimate keskkonnamärgiste hulka, mille saavad vaid sellised tooted või teenused, mis on teistest omalaadsetest keskkonna- ja tervisesõbralikumad,” ütles Keskonnaministeeriumi keskkonnakorralduse büroo peaspetsialist Irma Pakkonen.

Eestis enim luigemärgist

Uuring käsitleski peamiselt ISO I tüüpi märgiseid, kuid jälgiti veel selliseid tunnustatuid keskkonnamärgiseid, nagu Öko-tex (tekstiiltoodetel), FSC (puittoodetel), Energy Star (elektriseadmetel), Hea Keskkonnaalalik jms. Ei vaadeldud mahemärgiseid ja ISO II tüüpi (isedeclareeritavaid) märgiseid.

Uuringu läbiviijad suhtlesid ca 60 ettevõttega (jae- ja hulgimüüjad, maaletoojad, tootjad jne). Tooterühmadest vaadeldi paber-, puit- ja tekstiiltooteid, puhastusvahendeid, värve, seadmeid jms. Selgus, et Eestis müüdatavatel toodetel olevatest ökomärgistest esineb kõige enam Põhjamaade luigemärgist (leiti 150 toodet). Järgnesid EÜ Lilleke (45 toodet) ning Saksamaa Sinine Ingel (17 toodet). Ökomärgisega toodetest on meil esikohal pabertooted ja puhastusvahendid.

Keskonnaministeeriumi hinnangul võiks keskkonnasõbralike toodete valik Eesti turul märksa suurem olla. Ka tarbijatel soovitab ministeerium kaupa valides eelistada – kui see on vähegi võimalik – ökomärgisega tooteid. Nii anname oma panuse loodus- hoidu ehk aitame säästa keskkonnarikkusi. On ju tooted-teenused meie keskkonna ja sealtkaudu ka tervise üheks olulisemaks mõjutajaks.

Mis maksab ökotoode?

Keskkonnahoidlike toodete ostmisel saab määravaks ka hind. Küsitluste põhjal on ligi pool tarbijatest nõus ostma keskkonnasõbralikku toodet, kui see on kuni 10% märgiseta tootest kallim. 10% tarbijatest on valmis seda tegema juhul, kui toode on 20% kallim.

Üldjuhul ongi ökomärgisega tooted kallimad, kuid mitte alati. Kõrgema hinna põhjuseks on see, et märgise kasutamiseõiguse saamiseks peab tootja maksma riigilõivu ning aastamaksu. Tihti tuleb tellida laborialüüsi (nt värvid, puhastusained) ja enamuse tooterühmade puhul on vaja kasutuskõlblikkuse testi. Veel mõjutavad hinda keskkonnahoidlikumad koostisained ja materjalid, mis võivad olla kallimad. Mõistagi sõltub hind ökomärgisega toote müügist – mida rohkem seda ostetakse, seda väiksemad on tootmiskulud. Mõni märgisega pehmepabertoodet ongi tänu müügiedule odavam kui märgiseta. Tasuvuse seisukohast on oluline seegi, et ökomärgisega toode võib olla märksa vastupidavam või kontsentreeritum (nt puhastusvahendid), mis kompenseerib kõrgema hinna.

Kust ökotooteid saab?

Ökomärgisega tooted on müügil marketites, tööstus- ja ehituskaupade, kontoritarvete, büroo- ja arvutitehnika kauplustes, kuid neid saab osta ka otse maaletoojatelt, kes tegelevad hulgi- ja jaemüügiga. Paraku on juhuseid, kus klient ei saa ökomärgise (seega ka ökotoote) olemasolust teada, sest vastav info puudub tootel ja selle vahetus läheduses. “Seda võib ette tulla just mööbli, kontoritehnika, põrandakatete ja tapeetide puhul, kui märgis on näiteks toote pakendil, mis aga eemaldatakse,” ütles Pakkonen. „Oleks hea, kui nende toodete juurde pandaks infosildid või muu ökomärgisele viitav teave.”

Kui ökomärgisega tooted või info nende kohta on hästi nähtaval, siis lihtsustab see keskkonnateadlikuma ostja jaoks valiku tegemist. Näiteks EÜ ökomärgise kasutusõigust omav Eesti tootja Eskaro on suurematesse müügikohtadesse pannud oma toodet reklaamivad lipud. Pakkoneni hinnangul saab ökomärgisega toodete kohta käivat infot rohkem rõhutada ka internetimüüjate või maaletoojate kodulehtedel. “Enamasti on kodulehtedel teave märgise kohta juhuslik (nt toodete piltidel), teadlikult tegeldakse sellega vähe,” märkis ta.

Mõni aeg tagasi pandi tänu Eesti Rohelise Liikumise (ERL) korraldatud loodussõbralike toodete märgistamise kampaniale paljudesse poodidesse nende toodete juurde rohelisi kleebiseid, mis juhtisid sellisele kaubale tähelepanu. ERL jätkab samasisulist kampaniat ka tuleval aastal.

Ökotoodete tulevik

Uuringu käigus küsiti maaletoojatelt ja müüjatelt, kas nad on valmis rohkem ökomärgisega tooteid turule tooma. Suhtumine oli üldiselt positiivne, kuid ettevaatlik. Kardeti, et Eesti turg pole valmis, et ökomärgisega tooted on liialt kallid ning tarbijad pole piisavalt teadlikud. Keskonnaministeeriumi tellitud uuringud näitavad siiski, et Eesti tarbijad on suhteliselt keskkonnateadlikud ja huvitatud keskkonnasõbralikest toodetest. “Näiteks kolmandik Eesti elanikkonnast on kinnitanud, et arvestab alati või peaaegu alati keskkonnaga, isegi kui see on tülikam või kulukam,” täpsustas Pakkonen.

Kui vaadata tavatarbija ökotoodete eelistusi, siis on kasvuruumi eelkõige neis tooterühmades, mis on “ihule lähemal” (nt tekstiil- ja puhastustooted, jalatsid, beebiasjad, kosmeetika jne). Samas on tavatarbija kõige väiksem keskkonnamõjutaja, sest ostab tooteid väikeses koguses. Märksa suuremat keskkonnamõju tekitab oma tarbimisega avalik ja erasektor. Kuna suur osa ostudest on riigihanked, siis võiks ökomärgis olla üheks toote/teenuse hindamise vahendiks. Näiteks võiks ökomärgise kriteeriume ja märgise olemasolu võtta aluseks puhastusvahendite/puhastusteenuste, kontoritarvete ja -seadmete, ehitustööde, tekstiiltoodete hankimisel.

Teenuste valdkonnas on arenguruumi turismisektoris. Vaatamata sellele, et Eestis on majutusasutuste seas laialt levinud Rohelise Võtme skeem, mahuvad turule veel EÜ Lillekese kriteeriumitele vastavad majutusteenused.

AGNES JÜRGENS

Keskonnaministeeriumi avalike suhete osakonna nõunik

Türi Rahvaleht

Wiedemanni 1, Türi 72210
Toimetus avatud
E-K kell 10–13

tel/faks 387 9717
rleht@tyri.ee
www.tyriahvaleht.ee

Väljaandja
Türi Rahvaleht OÜ

Peatoimetaja
MERIT MÄNNI
5333 3152

Toimetaja
ANTS OIDEKIVI
5333 4205

Müügijuht
PIIA KULDPÄRG
505 5682
rleht@tyri.ee

Sporditoimetaja
VEIKO VALANG
5348 4505

Küljendaja
KRISTJAN LEPPER

Ilmub igal reedel. Trükitud
OÜ Vali Press trükikojas
Põltsamaal. Kuulutuste ja
reklaami vastuvõtt toimetuses
või tel 387 9717, 505 5682.
Toimetusel on õigus kirju ja
teisi kaastöid nende selguse
huvides toimetada ning lühenda-
da. Kaastöid honoreeritakse
valikuliselt.
Lehes ilmunud reklaamide ja
kuulutuste sisu eest toimetus
ei vastuta. Kaebuste korral
ajalehe sisu kohta võite pöö-
ruda Pressiohukogusse
pn@eall.ee või tel 646 3363.

TEATED

Lisatöö 2 - 4 tundi
päevas ja kuni 10 000.-
kuus. Vajalik auto.
Tel. 5666 1489

Müüa garaaz Türi
linnas, Lokutal.
Tel. 5343 5811

Türi Rahvaleht

Türi Rahvaleht annab
teada, et selle aasta
viimane leht ilmub
19. detsembril.
Järgmine Türi Rahvaleht
jõuab lugejateni
9. jaanuaril 2009.a.

KORTERID TÜRIL

2toal Allika 6, HIND 220 000
2/1; 48,4m²; ahiküte, aed, vaba
City ID 547430

2toal Telliskivi 3, HIND 98 000
2/2; 39,7 m²; ahiküte; aiamaa
City ID 547432

KORTERID PAIDES

2toal Suur-Aia 61, HIND 365 000
5/4 ; 43,8 m²; rõdu;
City ID 479350

2toal Aiavilja 15; HIND 419 000
5/4; 42,7 m², rõdu;
City ID 512215

2toal Suur-Aia 59, HIND 355 000
5/5; 47,3; rõdu;
City ID 539751

2toal Mündi tn 29; HIND 410 000
2/1; 42,7, ahiküte;
PUUD OLEMAS
City ID 497206

Võtame müüki kortereid
ja kinnistuid
Järvamaal.
Koostame üürilepinguid.

Soovime Pindi endistele
ja tulevastele klientidele
muretut jõulurahu!

Türi Rahvaleht

5. detsembri lehes
on ekslikult aastatellimuse
hinnaks märgitud 330 kr.
Türi Rahvalehe
tellimus aastaks 2009
maksab 360 kr.
VABANDAME!

Mis on keskkonnamärgis?

Mis iganes märgis tootel (teenusel), mis valdavalt sümboli kujul annab tarbijale keskkonna või tervisekaitsega seotud informatsiooni. Keskkonnamärgiste hulka kuuluvad ka ökomärgised. Ökomärgis on tähis, mis kinnitab toote või teenuse keskkonnasõbralikkust. Ökomärgisega toodete keskkonnamõju olelusringi jooksul on väiksem kui teistel samaväärsetel toodetel. Olelusring algab toorme tootmisega ja lõpeb jäätmete kõrvaldamisega. NB! Ökomärgist ei anta toiduainetele, jookidele, ravimitele. Eelista ökomärgisega toodet, sest see:

- on tervisele ja keskkonnale ohutum,
- tagab, et tootest tulenev keskkonnamõju on minimaalne kogu olelusringi jooksul,
- aitab kaasa keskkonnasõbralike toodete arendamisele ja tootmisele ning tarbimise keskkonnamõju vähendamisele.

Vaata ka
<http://www.envir.ee/1084268>
ja
<http://www.envir.ee/emas/>

UUED KODANIKUD!

KERLI
KRESS
25. november

MAARJA
PLAKK
3. detsember

PALJU
ÕNNE!

Türi kirikus

Pühapäeval,
14. detsembril kell 11
JUMALATEENISTUS
3. ADVENDIPÜHAPÄEV

Pühapäeval,
21. detsembril kell 11
JUMALATEENISTUS
PIHI JA ARMULAUAGA
LEERIPÜHA
4. ADVENDIPÜHAPÄEV

Türi Vallavalitsus mälestab lahkunud vallakodanikke

SVEN URVE
11. november

LAINE SÄRGAVA
1. detsember

AINO LINDMÄE
25. november

ANNI PURK
6. detsember

KALJO SAAR
26. november

MARJE VIILUP
9. detsember

ja avaldab kaastunnet
omastele.

